

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัญหาที่เกี่ยวข้องจาก
การดื่มของคู่สามีภรรยา ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางมุกดา ซาทะพ

ปริญญา สาธารณสุข

ศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ สรिता ชีระวัฒน์สกุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลิมพงษ์ ชิตไทสง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัญหาที่เกี่ยวข้องจากการดื่มของคู่สามีภรรยา ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คู่สามีภรรยา จำนวน 231 คู่ โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือน กุมภาพันธ์ 2553 โดยใช้แบบสอบถามและแบบประเมินปัญหาระดับการดื่มสุรา (AUDIT) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า สามีภรรยาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งคู่ ร้อยละ 29.5 เฉพาะสามีดื่ม ร้อยละ 59.30 เฉพาะภรรยาดื่ม ร้อยละ 3.0 และเพียงร้อยละ 8.2 ที่ไม่ดื่มทั้งคู่ อายุเฉลี่ยเมื่อดื่มครั้งแรกในสามีเฉลี่ย 19.8 ปี ในภรรยาเฉลี่ย 23.1 ปี ทั้งคู่สามี ภรรยาให้เหตุผลการดื่มครั้งแรกว่าเพื่อน คะยั้นกะยอ เข้าสังคม และอยากลอง โดยสามีมักเริ่มต้นด้วยเหล้าขาว เหล้าแดง (ร้อยละ 44.2 และ ร้อยละ 29.3 ตามลำดับ) ส่วนภรรยา มักเริ่มต้นด้วยเบียร์ (ร้อยละ 56.0)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มสามี ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า สามีดื่ม ร้อยละ 88.7 เครื่องดื่มที่ดื่มมากที่สุดคือเหล้าแดง (ร้อยละ 81.5) โดยให้เหตุผลว่าเป็นการดื่มเพื่อ เข้าสังคม แก้วปวดแก้มือขี้ ได้เพื่อน ได้พวกพ้อง ส่วนใหญ่ดื่มกับเพื่อนที่ร้านอาหาร หรือบ้านเพื่อน ดื่มถี่ 4 ครั้ง/สัปดาห์มากที่สุด (ร้อยละ 39.0) โดยดื่ม เหล้า 1/4 แบน หรือเบียร์ 2-3 กระป๋องต่อวัน

(ร้อยละ 29.7) ส่วนภรรยาดื่ม ร้อยละ 32.5 เครื่องดื่มส่วนใหญ่เป็น เบียร์ (ร้อยละ 86.7) และเหล้าแดง (ร้อยละ 50.7) เหตุผลการดื่มในทำนองเดียวกันกับสามี มักดื่มกับเพื่อน (ร้อยละ 62.7) ที่บ้านเพื่อน (ร้อยละ 57.3) หรือที่ทำงาน (ร้อยละ 40.0) ดื่มเดือนละ 1 ครั้ง หรือน้อยกว่า (ร้อยละ 44.0) ในปริมาณ เบียร์ 2 - 3 กระป๋อง หรือ เหล้า 1/4 แบน (ร้อยละ 41.1) และพบว่าในกลุ่มสามี มีการดื่มหนัก (binge drinking) โดยดื่มทุกวัน/เกือบทุกวันสูงถึงร้อยละ 24.4 และในกลุ่มภรรยา ร้อยละ 6.6

จากการประเมินระดับการดื่มด้วยแบบทดสอบ (AUDIT) พบว่า กลุ่มสามีดื่มแบบเสี่ยงน้อยเพียง ร้อยละ 33.2 และดื่มแบบติดสูงถึงร้อยละ 20 ส่วนภรรยา ส่วนใหญ่ดื่มแบบมีความเสี่ยงน้อย (ร้อยละ 61.3)

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า กลุ่มสามี มีโรคประจำตัวที่พบมากที่สุดได้แก่ โรคกระเพาะอาหาร (ร้อยละ 29.7) โรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 29.2) ส่วนภรรยาพบมากที่สุดคือ โรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 54.6) โรคกระเพาะอาหาร (ร้อยละ 38.6) ทั้งคู่พบปัญหาสุขภาพจิตบ้างเล็กน้อย (ร้อยละ 4.0 - 6.3) ปัญหาทะเลาะวิวาทพบได้สูงสุดในกลุ่มดื่มทั้งคู่ (ร้อยละ 54.4) และ เฉพาะสามีดื่ม (ร้อยละ 44.5) ปัญหารองลงมา คือ การทำร้ายร่างกายในบ้าน การทำร้ายร่างกายพบในกลุ่มดื่มทั้งคู่และเฉพาะสามีดื่มในสัดส่วนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 11.8 และ 10.9 ตามลำดับ) ร้อยละ 46.3 ของสามี และ ร้อยละ 17.3 ของภรรยา เคยประสบอุบัติเหตุ ส่วนใหญ่เป็นอุบัติเหตุจราจร ในแง่การสูญเสียทางเศรษฐกิจ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ส่วนใหญ่ไม่เกิน 1,000 บาทต่อเดือน และทั้งคู่ยอมรับว่าประสิทธิภาพในการทำงานลดลง และ มีการเข้างานสายและหยุดงานจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษานี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวทาง เร่งหามาตรการในการลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคู่สามี ภรรยา เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต่อไป

Independent Study Title Alcohol Drinking Behavior and Its Related Problems
Among Spouse in Tonpao Subdistrict, San Kamphaeng
District, Chiang Mai Province

Author Mrs. Mukda Chatep

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Sarita Teerawatsakul Advisor

Asst. Prof. Chalermpong Chitaisong Co-advisor

ABSTRACT

The objective of this study was to examine alcohol consumption behavior and its related problem among spouse in Tonpao Subdistrict, San Kamphaeng District, Chiang Mai Province. The sample consisted of 231 couples, picked by using multistage sampling method. The data was collected in February 2010, using questionnaire and Alcohol use disorders identification test (AUDIT) then analyzed by descriptive statistics.

The study showed that there were 29.5% of both spouse drinking, 59.30% of only husband drinking, 3.0% of only wife drinking, and 8.2% of neither spouse drinking. The average age of first drink in husbands is 19.8 year old and in wives is 23.1 year old. Either spouse's reason for their first try was peer encouragement, social mingling, and curiosity. Husbands' first alcoholic beverage was white spirit and red spirit, (44.2% and 29.3% respectively) while wives' was beer (56.0%)

The study of past year alcohol consumption showed that 88.7% of husbands drank alcoholic beverages, with red spirit the most consumed. (81.5%) Main reasons for drinking were social mingling, pain relieving, and befriending. They mostly drank ¼ band of spirit or 2-3 cans

of beer (29.7%) with friends at restaurant or friends' residence, with the frequency of 4 times a week (39.0%). While 32.5% of wives drank in the past year, with beer (86.7%) and red spirit (50.7%) the most consumed. The reasons for drinking were similar to the husbands. They mostly drank with friends (62.7%) once a month or less (44.0%) at friends' residence (57.3%) or workplace. (40.0%) Their choice of beverages were 2 - 3 cans of beer or ¼ band of spirit (41.1%). Furthermore, binge drinking, daily or almost daily drinking was found to be up to 24.4% in husbands and 6.6% in wives.

Drinking level evaluation conducted via audit showed that low-risk drinking was only 33.2% in husbands and 61.3% in wives, while high-risk drinking in husbands was found to be 20.0%

As for alcohol related health problems, husbands were mostly found to have peptic ulcer, (29.7%) and high blood pressure (29.2%) respectively, while wives were mostly found to have high blood pressure (54.6%) and peptic ulcer (38.6%) respectively. Both spouses also have developed some mental illness. (4.0-6.3%) Quarrelling mostly occurred in the group of drinking spouses (54.4%) and only drinking husband. (44.5%) Destruction of properties and domestic violence occurred in both group of drinking spouses and only drinking husband in similar percentage. (11.8% and 10.9% respectively) 46.3% of husbands and 17.3% of wives were involved in accidents, mostly traffic. In the aspect of economic loss, consumption of alcoholic beverages wastes no more than 1,000 baht per month. Both spouses admitted to have lowered working efficiency, being late to work, and taking leaves due to drinking.

The result of this study could be used as fundamental data for concerned organizations to help develop measures and solutions to reduce alcohol consumption among spouses, in order to prevent future impact from alcohol consumption.